

תורה אביגדור

איפה?

ע"פ שיחותיו של הגאון הרב אביגדור מילר זצ"ל
מאת: אהרן ספטר
איורים: מירי וינרב

פרשת משפטים תשפ"ג

ממזיק לחסיד

אנו זקוקים לתרומות כדי לעמוד בביקוש הרב
נא לתרום בעין יפה

להנצחות: 076-599-4020

פרשת משפטים תשפ"ג ממזיק לחסיד

הרב ג'יקובס סים זה עתה להתענג על סעודת יום השבת, ונכנס אל בית הכנסת שבראשותו הוא עמד, שהיה ריק מאדם באותה שעה. מתפללי בית הכנסת היו עסוקים ב"שנה בשבת תענוג" או בשהיה בחברת בני משפחתם, והרב ג'יקובס נהג לנצל בקביעות את השעה השקטה הזו כדי להתענג על לימוד מוסר ללא הפרעה. הוא פתח את המסלת ישרים והחל ללמד בנעימה: "אמנם אם אחד מן התנאים האלה יחסר לו לא יגיע אל השלמות..."

לפתע נשמע קול חזק של פצוח, והרב ג'יקובס הרים את מבטו מהספר. להפתעתו הרבה, נראה היה כי מאן דהו מנסה לפרץ אל תוך בית הכנסת דרך החלון! הרב ג'יקובס קפץ ממקומו ומלמל תפלה קצרה לה' שלא יארע לו כל רע, אלא שאז הוא שם לב שה"פולש" האלמוני הוא לא אחר מיענקי רוזנשטיין, שהתגורר לא הרחק מבית הכנסת.

הרב ג'יקובס נגש אל יענקי ואמר בקול מדאג: "גוט שאבעס יענקי. הכל בסדר?"

"גוט שאבעס כבוד הרב, ענה יענקי, שהיה נראה "מבסוט" במיוחד. "החלטתי שאני רוצה להתחזק בנצול השעות של שבת אחר הצהריים, אז לכן הגעתי לבית הכנסת ללמד. משום מה לא הצלחתי לפתח את הדלת, ולא הייתה לי בררה אלא לקפץ דרך החלון. אני מרגיש כמו הלל הזקן שהיה מוכן למסור נפש כדי ללמד תורה!"

"האמנם?" החל הרב ג'יקובס לומר, אלא שאז הוא שם לב למשהו שונה בהופעה של יענקי. "רגע, יענקי, ממתית התחלת ללבש 'קפוטה'?"

"אה, חיד יענקי. "החלטתי שאני רוצה להפוך לחסיד הורקי. נראה לי שהלבוש שלהם דוקא נראה טוב עלי."

הרב ג'יקובס חשב לרגע ואז הגיב. "יענקי, אמר. "היית רוצה אולי ללמד אתי מעט?"

פניו של יענקי האירו לשמע ההצעה. הרב ג'יקובס היה ידוע כאחד התלמידי חכמים הגדולים בשכונה, וההזדמנות ללמד עמו בהחלט רגשה את יענקי.

"בואי!" ענה יענקי. "מה נלמד? נודע ביהודה? רב ברוך בער? בני יששכר? קדשת לוי?"

"למען האמת, בעת אני באמצע ללמד מסלת ישרים," אמר הרב ג'יקובס. "רוצה ללמד את זה יחד אתי?"

"אה, טוב." הגיב יענקי, ונפר היה שהתלהבותו דעכה במקצת.

"קרה משהו?" שאל הרב.

"לא, לא, רק שקויתי שנלמד משהו קצת יותר, איך אומרים, יותר 'גישמאק'..."

"הממממ," המהם הרב ג'יקובס. "יענקי, האם ידעת שר' ישראל סלנטר התבטא פעם שהוא מסגל לחבר ספר כמו הנודע ביהודה, אולם הוא אינו מסגל לחבר אפלו עמוד אחד מתוך המסלת ישרים?"

"באמת?" שאל יענקי בפליאה. "לא ידעתי."

"כן," ענה הרב. "ולמעשה, בעת אני אוזח בקטע בו מדבר המסלת ישרים על 'חסידות!'"

"לא ידעתי שהמסלת ישרים מדבר על חסידות," אמר יענקי.

"כמוכן שהוא מדבר על זה - זה הנושא של הספר כלו!" אמר הרב ג'יקובס. "הנה, בא תראה, הרמח"ל מצטט את דברי הגמרא במסכת בבא קמא: "האי מאן דבעי

למהוי חסידא... לקים מילי דנזיקין" - מי שרוצה להיות חסיד, עליו לקים את הלכות נזיקין.

"מה, באמת? לא ידעתי את זה!" הגיב יענקי.

הרב ג'יקובס הביט ביענקי ואמר, "יענקי, העבדה שהחלטת להפוך לחסיד הורקי זה דבר נפלא - יש הרבה מאוד חסידי הורקי שהם אנשים גדולים. אבל האם אתה יודע מה הפרוש האמתי של המשג 'חסיד'? חסיד פרושו אדם שעובד את ה' במדרגה גבוהה. הוא אינו מסתפק בקיום מצוות התורה על פי פרטי דיניהם אלא עושה לפנים משורת הדין. ואחד השלבים הראשונים של עבודה זו הוא להזהר מאוד בכל מה שנוגע לממון של אחרים.

"לבוא וללמד בבית הכנסת בשבת אחר הצהרים הוא דבר נפלא ביותר, והשאיפה שלך ללכת בדרך הצדיקים גם היא מיחדת במינה. אולם צריך לדעת מהי הדרך הנכונה והראויה לעשות זאת. אל תשכח שהלל הזקן טפס על הגג והקשיב לדברי התורה **מבעד** לחלון, הוא לא שבר אותו..."

"אבל הדלת הייתה תקועה - איך הייתי אמור להכנס פנימה?" מחה יענקי.

"אולי לא היית אמור להכנס", הציע הרב. "או שאולי היית מוצא דרך אחרת. שמת לב שהפרשה שבאה מיד לאחר מתן תורה הנה פרשת משפטים? התורה הייתה יכולה למנות כמה וכמה מצוות והלכות, אולם הדבר הראשון והחשוב ביותר שהתורה מלמדת אותנו הוא שעלינו להיות זהירים בממון הזולת."

יענקי השתתק לרגע. "כבוד הרב, אני מבקש מחילה", אמר יענקי. "לא הייתי צריך לקפץ דרך החלון. בלי נדר, אחרי שבת אשלים עבור הנזק שגרמתי, ומכאן ולהבא אזהר לא לפגוע באנשים אחרים ובממונם, ובכך אתקדם בדרך להיות עבד ה' אמיתי!"

"מצין! נפלא!" אמר הרב ג'יקובס כשחיוף רחב מרוח על פניו. "ועכשיו, אם תוכל בבקשה להביא נודע ביהודה ונלמד בו יחד!"

שבת שלום ומברך!

צידה לדרך

הלמוד הראשון שאותו למד אותנו ה' יתברך
בתורה הוא שעלינו להזהר לא לפגוע בחברינו.